

**A KÖZPONTI STATISZTIKAI HIVATAL
2022. ÉVI KÖLTSÉGVETÉSÉNEK
VÉGREHAJTÁSA**

Dr. Kincses Áron
elnök

Budapest, 2023. augusztus „11”

Intézmény neve: Központi Statisztikai Hivatal

Intézmény honlapjának címe: www.ksh.hu

Intézmény törzskönyvi nyilvántartási száma: 302722

A Központi Statisztikai Hivatal (a továbbiakban: KSH) a hivatalos statisztikáról szóló 2016. évi CLV. törvény (továbbiakban: Stt.), valamint a Kit. szerinti kormányzati főhivatal, amely felett a felügyeletet a Miniszterelnöki Kabinetirodát vezető miniszter látja el.

A KSH feladatait és hatáskörét 2022. évben az Stt.-ben meghatározottak szerint látta el.

A KSH célja, hogy statisztikai információk nyilvánosságra hozatalával valóság-hű, tárgyilagos képet adjon a társadalom, a gazdaság, a környezet állapotáról és annak változásairól az állami szervek, az önkormányzatok, a gazdasági szervezetek – beleértve a pénzügyi piacokat –, a civil szervezetek, a tudományos tevékenységet végzők, a közvélemény, a média szereplői, valamint a nemzetközi szervezetek, különösen az Európai Unió intézményei számára.

A KSH elnöke Magyarország főstatisztikusa, felelős a Hivatalos Statisztikai Szolgálat tevékenységének koordinációjáért, és képviseli a magyar hivatalos statisztikát a különböző nemzetközi fórumokon.

A KSH a hivatalos statisztikai tevékenysége során a Stt.-ben, valamint a Nemzeti Statisztika Gyakorlati Kódexében foglalt elveket tartja szem előtt:

- szakmai függetlenség,
- pártatlanság,
- objektivitás,
- megbízhatóság,
- minőség iránti elkötelezettség,
- a statisztikai adatok bizalmas kezelése,
- költséghatékonyság.

A KSH mint szervezet az alábbi értékeket követi:

- függetlenség és objektivitás,
- szolgáltató jellegű működés,
- minőség iránti elkötelezettség,
- hagyomány és megújulási képesség,
- kutatás és fejlesztés,
- együttműködési készség,
- fejlett intézményi infrastruktúra,
- hatékonyság.

A KSH-nak 2022-ben az alábbi konkrét célok elérésén keresztül sikerült küldetését és átfogó célkitűzését megvalósítania:

- ISO 9001:2015 szabvány szerinti tanúsításra való felkészülés a felhasználói elégedettség növelése érdekében.
- Felkészülés a 2023. év elején az Európai Bizottság által lefolytatandó, a KSH működését vizsgáló auditra a Hivatalos Statisztikai Szolgálat érintett tagjaival közösen.

- A belső működési folyamatok egységes leírásának elkészítése az adatfelvételek és a tájékoztatás tekintetében és ennek alapján előrehaladás az értékelési, riporting rend kidolgozásával a szervezet irányítási folyamataiba integrálhatóság érdekében.
- A felhasználói igények feltárására kialakított igény- és elégedettségmérési eszköztár továbbfejlesztése, a felhasználói igények és azok változásának aktív, tudatos felismerése és az ebből származó információk beépítése a tervezési és döntés-előkészítési tevékenységbe.
- A statisztikai tartalmak és szolgáltatások használhatóságának, hozzáférhetőségének, időszerűségének és közérthetőségének javítása a felhasználói igények és visszajelzések figyelembevétele mellett, ennek keretében a vizualizációval támogatott tartalmak körének bővítése.
- Aktív kommunikációs megoldások beépítése a hivatali működésbe a politikai döntéshozók és gazdasági élet vezetői, valamint a lakosság számára egyaránt releváns, a magyarországi társadalmi-gazdasági élet változásait bemutató adatok és elemzések kapcsán annak érdekében, hogy azok mind szélesebb körben kerülhessenek felhasználásra az élet különböző területein.
- Új statisztikai tartalmak előállítása adatmodellezés és több adatforrás együttes felhasználásával.
- KSH honlapon elérhető adatok és metaadatok gépi hozzáférésre alkalmassá tétele: gépi adatcserét, rendszerek közötti automatizmusokat kiszolgáló új/megújított adat- és metaadat struktúrák bevezetése a statisztikai adatok közzétételében.
- Modellalapú új statisztikai eljárások, előállítási folyamatok kialakítása több szakstatisztikai területen, például fogyasztási adatok, szakosodott egység-alapú becslés (KAU), havi munkaerő statisztika.
- A felhasználásra kész statisztikai adatok tárolásának és működési rendszerének megújítását célzó adatbank fejlesztés lezárása.
- Automata, gépi tanuló eljárások fejlesztése, bevezetése a statisztikai adat-előállításban, kiemelten a kódolás terén.
- Új, innovatív adatgyűjtési módok alkalmazásának tesztelése, így különösen web scraping, okos eszközök használata, applikációk alkalmazása.
- Adatforrások statisztikai célú hasznosíthatóságának növelése gépi tanulás eszközeivel.
- Adminisztratív adatforrások integrált felhasználásnak erősítése, adathozzáférési, adatbegyűjtési, adatelőkészítési, feldolgozási folyamatok módszertani megújítása, közvetlen adatgyűjtések kiváltása az adatszolgáltatói terhek csökkentése érdekében.
- A KSH statisztikai adat-előállítási folyamatot támogató informatikai rendszereinek továbbfejlesztése, kiemelt jelentőséggel a felhasználóink által használt lakossági adatgyűjtési rendszerre és az ahhoz kapcsolódó kódolást támogató új alkalmazásra, folyamat automatizálást támogató megoldások kialakítására.
- A Hivatal számára munkaerő-igény és versenyképesség szempontjából egyre inkább nehezedő munkaerő-piaci helyzetben a hatékony toborzás-kiválasztási szolgáltatás biztosítása és az új munkaerő beillesztésének, megtartásának támogatása különféle eszközökkel.
- Az intézményi stratégia és kompetencia igényeinek ismeretében a személyi állomány tudásleltárának elkészítése, a vezetői kompetenciák vizsgálata és mindehhez

kapcsolódóan kompetenciafejlesztő műhelyek, továbbképzések biztosítása a munkatársak számára, valamint a belső mobilitás támogatása.

- Adminisztratív adatállományok és egyéb, a hivatalos statisztika számára fontos adatállomány adatgazdáival szoros partneri együttműködésben az egyes adatforrásokban rejlő további statisztikai potenciál feltárása a minőségjavítás és a statisztika jelentette terhek további csökkentése céljából
- Nemzetközi partnerség terén az Európai Statisztikai Rendszerben és az ENSZ statisztikai területével közös együttműködésben: új adatforrásokhoz (különösen a gazdálkodó szervezetek kezelésében lévő adatállományokhoz) való hozzáférés hazai és európai uniós jogi alapjainak vizsgálata; nemzetközi partnerségben az ENSZ keretében folyó statisztikai modernizációs projektben (High-Level Group for the Modernisation of Official Statistics: ModernStats) új, innovatív megoldások kialakítása, így: ontológia, architektúra szabvány modellek, adat- és metaadat szabványok és azok piaci szabványokhoz illesztése, ezekre új megoldások kifejlesztése; illetve hivatalos statisztikában való bevezetésük támogatása ENSZ programok keretében; nemzetközi partnerségben, az Európai Statisztikai Rendszerre irányadó új módszertani megoldások kikutatásának, bevezetésének irányítása, illetve azokban való aktív részvétel.
- A 2022. évi népszámlálásra való felkészülés lezárása és a népszámlálás végrehajtása: a statisztikai adat-előállítási folyamat elemeinek véglegesítése, a terepmunka előkészítése, képzések lebonyolítása, az összeírás végrehajtása a források felelős felhasználásával; országos, a teljes magyar társadalmat elérő PR-marketing kampánnyal. A népszámláláshoz kapcsolódó népesség-visszavezetési feladatok megtervezése és elvégzése. A népszámlálási adatok tájékoztatásához lekérdező felület tervezése és fejlesztése.
- Az OECD felnőttek képesség- és kompetenciamérési programja (PIAAC) főmérésének előkészítése, végrehajtása, minőségbiztosítása.
- 2023. évi kiemelt jelentőségű adatfelvételek előkészítése: kiemelten az Agrárium 2023 (gazdaságszerkezeti összeírás).
- Európai Statisztikai Rendszer működésének modernizálását szolgáló keretjogszabályoknak (EBS, IESS, SAIO) való megfelelést biztosító fejlesztések elvégzése.

A KSH 2022. ÉVI TEVÉKENYSÉGE

Kiemelt adatfelvételek, programok

Népszámlálás

A koronavírus okozta világjárványra tekintettel - számos európai országhoz hasonlóan - hazánkban is el kellett halasztani a népszámlálást, 2021 tavasza helyett 2022 őszén került rá sor. A népszámlálások, így a 2022. évi census során nyert adatok is a nemzeti adatvagyon részét képezik. A következő időszakban a döntéshozókat támogató elemzők, a tudományos kutatók, a gazdasági élet szereplői kiterjedten használják majd ezeket az adatokat a stratégiaalkotásban, fejlesztések megalapozásában. Ezen túlmenően minden statisztikai adatgyűjtésnek, minden reprezentatív társadalomtudományi vagy piackutatásnak a most kinyert adatok adják a kiindulópontját. Emellett a jelenlegi népszámlálás, illetve az abból továbbvezetett népesség lesz az alapja például az olyan mutatóknak, mint az egy főre jutó GDP, az egy főre jutó jövedelem vagy fogyasztás.

A népszámlálás hazánkban 2022. október 1. és november 28. között zajlott, ez idő alatt 4,6 millió lakás- és 9,2 millió személyi kérdőív érkezett be. Az adatok gyors feldolgozását segíti, hogy a 2022-es volt az első népszámlálás, amely teljesen elektronikusan zajlott. Október 1. és 19. között mindenki önállóan, online tölthette ki a kérdőívet, majd a számlálóbiztosi szakaszban és a pótösszeírás során a számlálóbiztosok digitálisan rögzítették az interjú keretében gyűjtött adatokat.

Az eredmények mielőbbi közléséhez az is hozzájárult, hogy ez az első olyan hazai népszámlálás, amikor a Hivatal ilyen kiterjedt jogosultságot kapott az adatok pontosításához: a KSH állami adatbázisokat használhat fel ahhoz, hogy összevesse a népszámlálás során megadott információkat az adminisztratív forrásokkal, és szükség esetén pótolja a hiányzó adatokat. Az állami adatbázisok igénybevétele, a népszámlálási adatok adminisztratív adatforrásokból történő előállításának gyakorlata azért is különösen fontos, mert a tervek szerint a 2022. évi volt az utolsó – adatfelvételi módszer tekintetében – hagyományos népszámlálás Magyarországon. A következő összeírás adatait már kizárólag adminisztratív források feldolgozásából fogja kinyerni a KSH, összhangban a több országban jelenleg is alkalmazott gyakorlattal.

A felnőttek készségeit mérő átfogó kutatás (PIAAC)

2022-ben indult el Magyarországon a KSH részvételével a felnőttek készségeit mérő eddigi legátfogóbb nemzetközi kutatás, a PIAAC (Programme for the International Assessment of Adult Competencies – Felnőttek Képesség- és Kompetenciamérése Program) második ciklusa. A felmérés a 16 és 65 év közötti népesség mindennapi életben és a munkavégzés során használt alapkompenciáit, azaz szövegértési, elemi olvasási, számolási és adaptív problémamegoldó képességeit, valamint ezek munkaerő-piaci hasznosulását vizsgálja. A felmérésből nemzetközileg összehasonlítható adatok születnek azáltal, hogy a programban részt vevő országok szigorú előírások szerinti egységes módszertant használnak. Az eredmények feldolgozását 2024 végére tervezi befejezni az OECD. A PIAAC-mérés adatbázisa nyilvános és kutatható, az adatbázison alapuló elemzések fontos következtetések levonására lesznek alkalmasak az oktatáspolitikai – különösképpen a felnőttképzés –, valamint a foglalkoztatáspolitikai számára is.

Együttműködés az adatszolgáltatókkal

A KSH kiemelt fontosságúnak tartja az adatszolgáltató partnerek folyamatos tájékoztatását és szakmai támogatását az adatszolgáltatói jelentések minél könnyebb kitöltése érdekében. Ehhez a kitöltésre vonatkozó általánosabb információk mellett speciális, szakmai tájékoztatókat állít össze, továbbá egyes esetekben közösen személyesen vagy online formában áttekinti egy adott kérdőív kitöltése, javíttatása során tapasztaltakat, az adatszolgáltatói oldalon felmerülő nehézségeket, esetleges félreértéseket. Mindez megkönnyíti a partnerek számára a kérdőívek további kitöltését, és pontosabb, megbízhatóbb és konzisztensebb adatok szolgáltatását teszi lehetővé. 2022-ben több nagyvállalattal tartott ilyen jellegű eredményes konzultációt videokonferencia keretében a KSH.

Új kérdőívek bevezetésének időszakában a KSH törekszik az adatszolgáltatókkal való minél szorosabb együttműködésre, a kérdőívek korszerűsítésére, érthetőségének, a kitöltési folyamatnak a javítására. Erre volt példa 2022-ben, amikor egy új, havi gyakoriságú adatfelvétel kapcsán kérte ki a KSH adatszolgáltató partnerei véleményét, míg a vállalati infokommunikációs témájú adatgyűjtés fejlesztéséhez az adatszolgáltatói kör bevonásával külön adatminőség-ellenőrzést és kérdőív-tesztet hajtott végre. Az Agrárium 2023 (Gazdaságszerkezeti összeírás) kérdőíveinek tervezési folyamatában is konzultációs interjúkat tartott a KSH az adatszolgáltatók meghatározott körével.

Az adatszolgáltatók az adatfelvételek lebonyolításának javításába, fejlesztésébe is bevonásra kerülnek. A halálloki statisztika előállításának alapjául szolgáló halottvizsgálati bizonyítvány elektronizálása nyomán megújított adat-előkészítési folyamatban a kitöltő orvosokkal történt kapcsolatfelvétel, ami nemcsak a halálloki statisztika végső adatminőségének javítását szolgálta, de a statisztika előállításának folyamatát is fejlesztette. Az új rendszer beállítását követően így az időszzerűség a folyamat számos szereplőjénél javulni fog.

Az intézményi adatszolgáltató partnerek mellett a lakosság is nagyon fontos adatszolgáltató. Ennek legjelentősebb példája az elmúlt időszakból a népszámlálás. 2022-ben a népszámlálás során igen intenzív kapcsolat alakult ki a lakosság és a Hivatal között, tekintettel arra, hogy lehetőség volt a népszámlálási kérdőív online kitöltésére, és ennek során számos kérdés merült fel, illetve számos esetben igényeltek technikai segítséget az ügyfelek. A népszámlálás telefonos ügyfélszolgálatára közel 180 ezer hívásra, továbbá 45 ezer elektronikus levélre válaszolt.

Tudományos kapcsolatok

A 2022. évi partnerségi kapcsolatok, fejlesztések mellett a szellemi tőke fejlesztése, a speciális szaktudás bővítése is kiemelt szerepet kapott a KSH-ban. Továbbra is támogatta a KSH a munkatársak továbbtanulását, ösztönözte a kollégák tudományos életben való aktív szereplését, valamint a hazai és nemzetközi képzéseken való részvételt, melyek mind hozzásegítik a Hivatalt a 2030-as stratégia megvalósításához szükséges képességek fejlesztéséhez, elsajátításához és az új kihívásoknak való megfeleléshez.

A külső és belső tudásmegosztás, valamint a tudományos életben való részvétel tekintetében 2022-ben is aktív szerepet vállalt a KSH: tovább folytatódott az együttműködés a BGE Alkalmazott Statisztika Kihelyezett Tanszékével. A BGE az idei évvel együtt már öt alkalommal rendezte meg a „Statisztika Haladóknak” című programot, melyen a KSH több munkatársa is tartott előadást kvantitatív módszerek és adatbányászat témakörökben. Folytatta továbbá a KSH az együttműködést az ELTÉ-vel a 2020-ban indult EMOS mesterképzésnek köszönhetően. Emellett a Budapesti Corvinus Egyetemen a Global Data szeminárium keretein belül tartottak előadás-sorozatot a KSH kollégái a vándorlásstatisztika nemzetközi adatforrásairól, a fenntartható fejlődés indikátorairól és a népszámlálásról.

Az Óbudai Egyetemmel közreműködve új pályázatot nyújtott be a KSH a Marie Curie Doktori hálózat programjára. Elnyert pályázat esetén az egyetemmel együttműködve orvos doktoranduszokat fogad a KSH 2023–2024-ben.

42 tudományos publikációt tettek közzé a KSH munkatársai az év folyamán, a KSH saját folyóiratain (Területi Statisztika, Statisztikai Szemle) kívül más rangos hazai és külföldi lapokban, mint például a Közgazdasági Szemle, Szociálpolitikai Szemle, Orvosi Hetilap, Magyar Mezőgazdaság, Észak-Magyarországi Stratégiai Füzetek, a Statistical Journal of the IAOS, Frontiers in Oncology, Acta Geographica Slovenia, Studia Mundi – Economica folyóiratokban, illetve társszerzőként könyvfejezeteket is készítettek magyar, illetve külföldi művekbe.

A KSH 13 munkatársa tart állandó vagy rendszeres jelleggel előadásokat egyetemeken. 2022-ben 25 vendégelőadást tartottak a KSH kollégái egyetemeken, mindemellett 4 egyetemi hallgató szakdolgozatának témavezetését is vállalták.

Hazai tudományos konferenciák, rendezvények

„Adatkormányzás” címmel rendezett közös konferenciát a Központi Statisztikai Hivatal és a Magyar Statisztikai Társaság (MST) az Európai Statisztikai Nap alkalmából 2022. október 20-án. Az Európai Statisztikai Napot az Európai Statisztikai Tanácsadó Bizottság kezdeményezésére 2016 óta ünnepli a statisztikai közösség azzal a céllal, hogy felhívja a figyelmet a hivatalos statisztika értékeire, és megerősítse saját szakmai elköteleződését az

európai statisztika gyűjtésének, előállításának és közlésének folyamatos megújítása és korszerűsítése mellett annak érdekében, hogy a lehető legjobb, legpontosabb adatokkal szolgálja az európai lakosságot.

A hazai rendezvények közül a XVII. Gazdaságmodellezési szakértői konferencián, a KSH és MST közös szervezésű, Mesterséges Intelligencia alkalmazásának lehetőségei témájú konferenciáján szólaltak fel a KSH kollégái. Emellett több szemináriumon, illetve webináriumon, például szezonális kiigazítás, illetve idősorok témájában tartottak előadást.

Szakmai kapcsolatok a Hivatalos Statisztikai Szolgálattal és az államigazgatás egyéb szervezeteivel

A 2016. évi statisztikai törvény megerősítette a KSH koordinációs szerepkörét a Hivatalos Statisztikai Szolgálatban (továbbiakban: HSSz). A törvény alapján a KSH elnöke felhatalmazást kapott arra, hogy akkreditációs eljárás keretében döntsön arról, mely szervezet folytathat a HSSz tagjaként hivatalos statisztikai tevékenységet. Ez azért lényeges, mert a hivatalos statisztikák szigorú minőségi standardoknak kell, hogy megfeleljenek, a felhasználó számára a hivatalos statisztika más típusú garanciákat hordoz magában, mint az ezen a körön kívüli adatok.

Az akkreditációs vizsgálatok célja, hogy feltérképezzék a HSSz tagjainak statisztikai tevékenységét, megvizsgálják az adatelőállítási folyamatait, összegyűjtsék a jó gyakorlatokat, és körülhatárolják az esetleges hiányosságokat. Az akkreditációs eljárások második köre 2023-ban indul.

A 2022-ben a minisztériumokat jelentős hatásköri változtatások érintették, erre tekintettel a Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagsága is átalakult a jogutódlásoknak köszönhetően. 2022-ben a HSSz tagjai a következő szervezetek voltak: Agrárminisztérium, Agrárközgazdasági Intézet, Belügyminisztérium, Igazságügyi Minisztérium, Közbeszerzési Hatóság, Kulturális és Innovációs Minisztérium, Külgazdasági és Külügyminisztérium, Legfőbb Ügyészség, Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal, Magyar Nemzeti Bank, Miniszterelnökség, Országos Bírósági Hivatal, Pénzügyminisztérium.

A KSH továbbra is szorosan együttműködik a Hivatalos Statisztikai Szolgálat minden tagjával a hivatalos statisztika továbbfejlesztése céljából. Az együttműködés egyik fő alapja az Országos Statisztikai Adatfelvételi Program évről évre történő közös felülvizsgálata, amit a KSH koordinál. A HSSz-tagok képviselőjét adó szervezet, a Nemzeti Statisztikai Koordinációs Testület ezenkívül lehetőséget biztosít a hivatalos statisztikával összefüggő kérdések megtárgyalására. Az elmúlt évben évi 2 alkalommal ülésezett a testület teljes létszámmal, ezek mellett pedig kisebb létszámú, nem minden tagot érintő ügyekben került sor egyeztetések megtartására, leginkább online formában.

A KSH kiemelt célként kezeli a kormányzati döntéshozatal támogatását új adatforrások felhasználásával és gyorsbecslések, modellezési eredmények, valamint gyorselemzések biztosításával; az adatok minél jobb hasznosíthatósága érdekében folyamatosan egyeztetve a minisztériumi vezetőkkel. A KSH a politikai döntéshozók, a minisztériumok és háttérintézményeik számára releváns, a magyarországi társadalmi-gazdasági élet változásait bemutató adatokat és elemzéseket készít, egyedi adatkéréseket teljesít annak érdekében, hogy támogassa a döntéshozatalt.

A szoros partneri kapcsolat jegyében 2022-ben is tovább folytatódott az együttműködés a Nemzeti Adó- és Vámhivatallal, a Magyar Nemzeti Bankkal és a Magyar Államkincstárral. A KSH 2022-től részt vesz az állami felsővezetők részvételével, heti rendszerességgel zajló Ellátásbiztonsági munkacsoport ülésein, ennek egyik hozadéka a KSH-MVM együttműködési megállapodás megkötése.

Együttműködés a nemzetközi statisztikai közösséggel

A KSH a nemzetközi kapcsolatok bővítése, a partnerségi kapcsolatok tovább mélyítése érdekében 2022-ben is számos nemzetközi munkacsoport munkájában és nemzetközi projektben vett részt az ENSZ és szakosított szervezetei, az OECD és az EU keretében.

A KSH számára kiemelten fontos a nemzetközi kapcsolatok ápolása, a nemzetközi statisztikai szervezetekkel és intézményekkel való szakmai együttműködés. A KSH elnöke, Dr. Vukovich Gabriella választott tagként több nemzetközi szervezetben képviseli hazánkat vagy tölt be vezető pozíciót. Elnök asszonyt 2022-ben egyhangú döntés értelmében az ENSZ Statisztikai Bizottságának (UNSC) elnökévé választották, ezt a tisztséget két évig látja el. A bizottság legmagasabb tisztsége nagy felelősséggel is jár, a megbízatás egyúttal kifejezi azt is, hogy a magyar statisztikát és a KSH színvonalas szakmai munkáját világszerte elismerik. Ezen kívül Elnök asszonyt a 2019-2023-as időszakra a Nemzetközi Statisztikai Intézet (ISI – International Statistical Institute, a statisztikusok globális szakmai szervezete) alelnökévé választották, és tagja az ISI etikai bizottságának.

2021. július 1-től egy évre ismét hazánk vette át a V4 elnöki tisztséget Lengyelországtól. A magyar elnökség ideje alatt a KSH olyan programtervet alakított ki, mely a hatékonyság javítása érdekében az innovatív megoldásokra fókuszált (pl. adattudomány, mesterséges intelligencia, gépi tanulási technika), mindemellett az eddig kialakult kapcsolatok és elért eredmények megőrzését és a kölcsönös fejlődést szolgálta.

A termék és a szolgáltatás-külkereskedelmstatisztika területén a V4-es (és egyéb régióbeli országokkal) folytatott együttműködés keretében a legtöbb esetben tükröstatistikai aszimmetriai vizsgálatokat folytatott a KSH. Az Eurostat kezdeményezésére minden uniós ország részt vesz aszimmetria-vizsgálatokban a szolgáltatás-külkereskedelm területén; a vizsgálat országpáronként történik a 2020. évi adatokra vonatkozóan. A magyar-szlovák viszonylatban a fő eltérések az építészeti, mérnöki, tudományos és egyéb műszaki szolgáltatások, a közúti szállítás és a turizmus területén voltak megfigyelhetőek. A projekt eredményeként a felsorolt területeken nagy részében sikerült érdemben mérsékelni a tükröstatistikák közötti eltéréseket. A termékkülkereskedelmi-statisztikában az EU-s mikroadatcsere-rendszer üzembe állását követően lehetőség nyílt minden EU-n belüli bilaterális termék-külkereskedelmi forgalom céges szintű vizsgálatára. A 2022. évben több régióbeli országgal (Szlovákia, Románia, Bulgária) is sikeres egyeztetést folytatott a KSH az aszimmetriák csökkentése érdekében.

A KSH a nemzetközi partnerség és szerepvállalás jegyében összesen 222 külföldi kiküldetésen képviseltette magát 2022-ben, amelynek több mint fele online módon szervezett rendezvény volt, és 13 konferencián, illetve szakmai rendezvényen mutatta be a hazai fejlesztéseket és eredményeket. Ugyanakkor 2022-ben már a KSH is fogadhatott külföldi delegációt. Az EU által finanszírozott statisztikai fejlesztési együttműködés, az IPA 2017 (Instrument for Preaccession Assistance) keretében Észak-Macedónia szakértői részére tartott konzultációt a KSH mezőgazdasági összeírás témában. A másik, 2022. július 1-jén befejeződött nagyvolumenű, EU-finanszírozású regionális statisztikai programban (Statistics through Eastern Partnership – STEP) a KSH szakértői 2022-ben 5 online eseményen adtak elő a statisztikai koordináció, a népességstatisztika, valamint a nemzeti számlák területéhez tartozó témákban.

A 2022. év egyik kiemelt feladata volt a felkészülés az EU auditra. Ennek során nagy részben dokumentációs feladatok jelentkeztek, az érkező auditorok számára több összefoglaló dokumentumot kellett előállítani a különböző tevékenységekről, folyamatokról, szabályozásokról. A vizsgálatban részt vevő három másik hivatalos statisztikai szervezet kiválasztásában és felkészítésében is részt vett a Hivatal. 2022. december folyamán határidőre megtörtént a KSH és a kijelölt szervezetek kitöltött önértékelő kérdőíveinek és kapcsolódó anyagainak a kiküldése, ezzel a felkészülés első fázisa lezárult.

Fejlesztések, innovatív megoldások a statisztika területén

2022-ben számos olyan fejlesztés valósult meg, melyek az adatelőállítási folyamatok számos területére kiterjedtek. Folytatódott az új adatforrások feltérképezése, adatgyűjtési folyamatokba való integrálása. Az új és módosuló adatgyűjtések, az adminisztratív adatok átvétele, továbbfejlesztése a statisztikák minőségének javítását, a KSH adatvagyonának bővítését, valamint az adatszolgáltatói terhek csökkentését célozták. 2022-ben már 270 állami adatbázist használt a KSH az adat-előállítási folyamataiban, és stratégiai célja, hogy folyamatosan növelje a felhasznált állami adatbázisok körét. 2022-ben megkezdődtek a tárgyalások az egészségügy területén (Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő, Elektronikus Egészségügyi Szolgáltatási tér, Nemzeti Népegészségügyi Központ) működtetett adatbázisokhoz való hozzáférés lehetőségeiről az érintett adatgazdákkal, hogy a döntéshozók számára standard módszerekkel előállított, megbízható döntéselőkészítő adatokat tudjon előállítani a KSH az egészségügy finanszírozásáról, betegutakról és más releváns egészségügyi kérdésekről.

Adatbank

Az Adatbank rendszer fejlesztése a Hivatal kiemelt, stratégiai jelentőségű projektje. Az Adatbank egy komplex rendszer, ami a külső és belső felhasználók számára nyújt olyan szolgáltatást, mely által a kész adatot a KSH teljes adatvagyonából, a megfelelő formátumban, könnyen kezelhető felületen, maximális biztonsággal, ugyanakkor a megfelelő hozzáférési korlátok biztosítása mellett elérhetik.

Az Adatbank rendszer létrehozásával a KSH célja a kész adatállományok közös, hivatali szintű, központi standard formalizált tárolóban való elhelyezése, mely lehetővé teszi többek között:

- az adatállományok KSH-n belül megosztását, egységes KSH szintű adathozzáférés biztosítását,
- az egységes és központilag szabályozott adatminőség kialakítását,
- a jelenleginél hatékonyabb adatkezelést,
- az eltérő adatkörök adatállományainak rekordszintű összekapcsolhatóságát,
- a tájékoztatás automatizálásához az előfeltételek biztosítását,
- az KSH teljes adatvagyonának biztonságos mentését és hosszú távú tárolását.

2022-ben első lépésként az Adatbank rendszer moduljainak leírása készült el, ezt követte a logikai rendszerterv és a műszaki dokumentáció összeállítása. 2022 tavaszán elindultak az előzetes piaci konzultációk annak érdekében, hogy a versenykiíráshoz a műszaki specifikáció pontosítása megtörténjen és megismerje a KSH a potenciális pályázókat. Szeptemberre készült el a terv a javasolt technológiákról és a kész műszaki specifikáció a beszerzés elindításához. Kiválasztásra kerültek a pilot adatkörök a projekt implementációs szakaszára.

A munkáltatói szerephez kötődő adatszolgáltatások integrációja

Tárcaközi együttműködés keretében 2022-ben folytatódott az Eseményalapú Munkáltatói Adatszolgáltatói Platform (EMAP) fejlesztésében való KSH közreműködés. A tervezett projekt célja a munkáltatói szerephez kötődő adatszolgáltatások integrációja és egy közös rendszer kiépítése. A rendszerrel párhuzamosan zajlik a KSH munkaügy-statisztikai adat-előállításának újratervezése is. Kiemelt jelentőségű, innovatív, nagy munkaigényű, hosszú kifizetés (2027-ig tartó) projekt, amely jelentős mértékben egyszerűsíti a vállalkozások és költségvetési intézmények adatszolgáltatási tevékenységét, egyben naprakész munkaügyi adatok előállítását teszi lehetővé.

A Fenntartható fejlődés indikátorainak megújítása

2022-ben lezárult a Fenntartható fejlődés indikátorainak megújítását célzó folyamat. A megújítás során minisztériumok és egyéb állami szervek segítségével olyan indikátorokat azonosított a KSH, amelyek a fenntarthatósági és szakpolitikai tervekben elérendő eredményekhez jobban illeszkednek. A „Fenntartható fejlődés indikátorai Magyarországon, 2022” című kiadvány már ezen megújított indikátorrendszert tartalmazza.

A fogyasztói árak gyűjtésének modernizálása

A KSH jelentős fejlesztései között kiemelendő, hogy a fogyasztóiár-adatgyűjtés modern technikai 2022-ben beépítésre kerültek az adatgyűjtési tevékenységbe. A fogyasztóiár-index számításának alapjául az elmúlt évtizedekben szinte kizárólag az üzletekben kijelölt és az összeírók által hónapról hónapra felírt termékek fogyasztói árának begyűjtése szolgált, ami néhány termékcsoport esetében az internetről manuálisan gyűjtött adatokkal egészült ki. Napjainkban, a digitalizáció és az automatizáció korában már egyéb újfajta adatgyűjtési technikák is rendelkezésre állnak. A KSH által elindított új adatgyűjtési technikák a következők: az online pénztárgép adatok átvétele (benzinkutak és egyéb pénztárgép-adatok); nagy kiskereskedelmi láncok webscrapere; Holtankoljak.hu; Hasznaltauto.hu; Szallas.hu; Skyscanner (repülőjegyárak). A web scraping technika alkalmazása bekerült az adatgyűjtési programba, ami jogszabályi háttérrel biztosít a KSH-nak a fenti módon történő adatgyűjtés végrehajtásához. Az új adatforrások és adatgyűjtési módok több szempontból is előrelépést jelentenek. Az elérhető hasznok a következők:

- az új adatforrásokat kiaknázva a nagyobb mértékű mintavételből adódóan pontosabb statisztikák készíthetők, javítva a mutatók minőségét;
- az új adatforrások részben kiválthatják a hagyományos, összeírók általi adatgyűjtést, ezzel költségmegtakarítást eredményezve;
- az új módszerrel történő adatgyűjtés diverzifikálja az adatforrásokat, így a hagyományos adatgyűjtés bármilyen okból történő ellehetetlenülése esetén is megfelelő mennyiségű adat állhat rendelkezésre egy megbízható minőségű mutató kiszámításához.

Az online számlaadatok hasznosítása

A KSH-ban 2022-ben folytatódott az online számlaadatok statisztikai célú hasznosítása. A NAV 2018. június 1-jén az összes gazdasági szervezetre kiterjedően bevezette az online számla adatszolgáltatási kötelezettséget, amelynek egyik következménye az volt, hogy minden tranzakciós ügylet bekerült egy adatbázisba. Ezeket 2021-től veszi át havi rendszerességgel a KSH annak érdekében, hogy stratégiai céljainak megfelelően a beérkezett adatokból jó minőségű, statisztikai célokra alkalmas adatbázisokat állítson elő. A nagy részletezettségű és friss adatok az időbeli relevanciát javítva beépülnek a statisztikai adat-előállítási folyamatba, továbbá hozzájárulnak más adatbázisok minőségének javításához.

Az ÁFA-adatok integrálása

2022-ben a szolgáltatási területekre vonatkozó, évközi teljesítménystatisztikai adatgyűjtést részlegesen adminisztratív forrásból származó adatokkal váltotta ki a KSH. A KSH által is felhasznált adminisztratív adatok javuló minősége lehetővé teszi, hogy a szolgáltatások teljesítményét mérő adat-előállításban felhasználásra kerüljenek az ÁFA-adatok is. A Hivatal az ÁFA-adatok révén naprakész, teljes körű adatokkal rendelkezik, ezeknek a hivatalos statisztikába integrálása nemzetközileg is megfigyelt törekvés. ÁFA-adatokkal az árbevétel-alapú teljesítményeket lehet mérni, ezért az adminisztratív adat önmagában a teljes adatgyűjtés kiváltására nem alkalmas, ugyanakkor – a kapcsolódó új feldolgozási módszertan alkalmazásával – jelentősen csökkenthető a kijelölt adatszolgáltatók száma. A Hivatal célja a

közvetlen adatszolgáltatási terhek csökkentése, az államigazgatásban előálló adatvagyon jobb hasznosítása, a publikációk időszerűségének javítása és egy, hazai szinten újdonságnak tekinthető kísérleti statisztika hivatalos szintre emelése.

A szolgáltatás-külkereskedelmi adatok havi becslése

A külkereskedelmi adatoknál a termékforgalom számbavétele havi gyakorisággal történik, azonban a szolgáltatás-külkereskedelmi forgalom csupán negyedéves gyakorisággal. A negyedéves szolgáltatás-külkereskedelmi statisztika fejlesztését annak érdekében kezdte el a KSH, hogy ÁFA-adatok segítségével, havi gyakoriságú becslést tudjon adni a forgalomra. Az ÁFA-adatokat regressziós modell segítségével használta fel a havi szolgáltatás-külkereskedelmi forgalom becsléséhez. A becslés pontosságát a negyedéves, hagyományos adatgyűjtésből származó adatfelvételtől származó adatok alapján tervezi tovább javítani a KSH. A fejlesztés alapvetően a szolgáltatás-külkereskedelmi adat időszerűségét fogja javítani, de a fizetési mérleg becsléséhez is hozzájárul, ami az ország finanszírozási képességének figyelemmel kísérésében ad nagy segítséget az MNB számára.

Havi munkaügyi (MEF) becslés új állapottermodelljének kidolgozása

Megújításra került a foglalkoztatottak, valamint a munkanélküliek havi létszámára vonatkozóan 2021 júliusától bevezetett modell becslése. A becslés mintavételét eredetileg negyedéves adatok publikálására tervezték, de a felhasználói igények érzékelhetőek havi adatok iránt is. 2023. január vonatkozósi hónaptól már a Nemzeti Adó- és Vámhivattól és a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálatától átvett adminisztratív adatok bevonásával készülnek a becslések, a korábinál nagyobb pontossággal.

Felfedés elleni védelmi megoldás rácshálós (grides) adatok védelmére

A grades (általában egy négyzetkilométeres rácshálón bemutatott) adatok közzététele egyre általánosabb, egyre nagyobb igény mutatkozik rá. Egyebek mellett a népszámlálási adatokat is 1 km²-es rácshálós térképeken kell megküldeni az Eurostatnak a vonatkozó EU-rendelet értelmében. Ehhez kialakította a KSH azt a módszertant, amely biztosítja, hogy az egyedi és személyes adatok a részletes területi bontás ellenére, közvetett módon se legyenek felfedhetők.

Új adatforrások, kutatási statisztikák

A KSH kiemelt célként kezeli a döntéshozatal támogatását új adatforrások felhasználásával és gyorsbecslések, modellezési eredmények, valamint gyorsselemlések biztosításával az adatok minél jobb hasznosíthatósága érdekében. Az adatszolgáltatói terhek csökkentésének egyik leghatékonyabb eszköze az adatfelvételek kiváltása adminisztratív adatforrásokkal, azaz állami adatbázisokkal. A korábbi években is folyamatos volt az állami adatbázisok bevonása a statisztikai adat-előállítási folyamatba.

Az intézményi munkaügyi statisztika és a kapcsolódó adminisztratív adatforrás közötti konzisztencia biztosítása érdekében a KSH feltárta a statisztikai adatgyűjtésekből és az állami adatbázisokból származó adatok közötti eltérések okait, a hibák korrigálására kerültek. Az üres álláshelyek adathiányait feltérképezte a KSH, a hiányok megszüntetésére és csökkentésére kidolgozta az eljárást.

A KSH és a Magyar Turisztikai Ügynökség együttműködése alapján 2022-ben elkezdődött a szálláshely-statisztika megújítása. Ennek keretében megindult az Ügynökség szálláshely-regisztrációs rendszerében (Nemzeti Turisztikai Adatszolgáltató Központ) gyűjtött adatainak havi gyakoriságú átvétele, ami a KSH adott témájú saját adatgyűjtéseinek megszüntetését is lehetővé tette. A fejlesztés eredménye, hogy a havi szálláshelyadatok a korábinál gyorsabban jelennek meg, az adatszolgáltatók adminisztratív terhei pedig számottevően csökkentek. A

fejlesztés további lépéseinek köszönhetően az elérhető adatok részletezettsége tovább bővül 2023-ban.

A fogyasztói árösszeírás esetében 2022 júliusától 5 lépcsőben áttervezésre került a felvétel az egységes árszabású boltláncok árainak megfigyeléséből adódó redundanciák csökkentése, valamint az elhagyhatónak ítélt helyszíni árfelírás kiküszöbölése érdekében. Ennek eredményeképpen a mintából 9000 ár törlése vált lehetségessé, így csökkent az összeírás költsége, és rövidült az adat-előkészítésére fordított idő.

A szociális szolgáltatásra és gyermekellátásra vonatkozó adatfelvételt is kivezette a Hivatal, a Magyar Államkincstár adminisztratív adataira történt átállást követően.

Tájékoztatási tevékenység

A tájékoztatási tevékenység a statisztikai folyamat utolsó állomása, amelynek révén a Hivatal által előállított adatok hasznosulnak, egyúttal ez az a szakasz, a kommunikációt is beleértve, amikor a felhasználók kapcsolatba kerülnek a KSH adataival, tartalmaival, szolgáltatásaival. A statisztikai tájékoztatási tevékenység célja, hogy minél több, minél jobb minőségű adat és információ jusson el minél több felhasználóhoz, az igényeik szerint leginkább megfelelő tartalommal, a számukra legmegfelelőbb csatornán, formátumban, előre ismert feltételekkel és költségekkel, az adatszolgáltatók adatainak védelmét biztosítva, és ezek a statisztikai információk hasznosuljanak a felhasználó szándékai szerint.

A statisztikai információk hasznosságának, jól hasznosíthatóságának fenntartása és javítása érdekében a KSH elkötelezett a felhasználói igények és azok változásának aktív, tudatos felismerése és az ezekre történő gyors reagálás mellett, innovatív megoldásokkal fejleszti a döntéshozók és más felhasználók részére nyújtott szolgáltatásait, folyamatosan növelve adatainak hasznosságát.

A KSH által nyilvánosságra hozott statisztikai információk hitelesek, és a társadalmi, gazdasági döntésekhez iránytűként, azok legfontosabb forrásául szolgálnak. A KSH a felhasználói igényekhez rugalmasan alkalmazkodva, proaktív és közérthető, ugyanakkor szakszerű kommunikációval támogatva kívánja tovább erősíteni a statisztikai információk hozzáférhetőségét, hasznosulását és a hivatalos statisztika elismertségét.

2022-ben 103 magyar, 50 angol és 3 kétnyelvű kiadvány jelent meg. 17 témakörben összesen 181 gyorstájékoztató jelent meg magyarul és angolul egyaránt. Az Összefoglaló táblagyűjteményben (STADAT) 1458 magyar és angol tábla frissült, összesen 4427 alkalommal. A Tájékoztatási adatbázisban 366 adatkör frissítése történt meg, szintén magyarul és angolul.

Kutatások

A KSH kutatószobáiban 2022-ben összesen 71 kutatás volt folyamatban, az új kutatások esetében legtöbbször a 2016. évi mikrocenzus adatállományait kutatták.

Adat- és információkérések

A honlap „Lépjen velünk kapcsolatba” felületén keresztül 2022-ben 9905 ügy érkezett, ami több mint másfélszerese az egy évvel korábbinak.

Telefonon 5649 esetben keresték fel az Információs szolgálatot, ennek 44%-a népszámlálással kapcsolatos megkeresés volt.

A budapesti Információs szolgálatot személyesen felkeresők száma is megugrott a népszámlálás miatt, 2022-ben 316 személyes kérés érkezett, ennek háromnegyede népszámlálással kapcsolatos volt.

Felhasználói adatok – honlaphasználat, főbb termékek keresettsége

A www.ksh.hu nyitóoldalának letöltésszáma 2022 során 6,3 millió volt, mely évről évre lassan emelkedik. Ez azt jelenti, hogy naponta átlagosan több mint 17 ezren keresik fel a KSH nyitóoldalát. Az aloldalakat tekintve legtöbbször az ELEKTRA felületét nyitották meg. A témaköröket tekintve a legnépszerűbb az árak témaköre volt, ennek keresettsége 2021-hez képest harmadával emelkedett, miközben a népesedési adatokra már kevesebben voltak kíváncsiak.

A felhasználók adatorientáltságát mutatja, hogy a megújult STADAT összes letöltésszáma 2022-ben 4,8 millió volt (magyar és angol nyelven összesen), tehát napi szinten több mint 13 ezer letöltés történt a Stadat-ban. A legnépszerűbb táblázat, 100 ezres letöltéssel a fogyasztói árakról szóló tábla volt.

A Tájékoztatói adatbázis letöltéseinek száma 486 ezer volt, némileg elmaradt a 2021. évitől. A legkeresettebb homogén adatkörök az éves településszociológiai adatok voltak.

A 2022-ben megjelent 181 gyorstájékoztatót összesen 544 ezren töltötték le. Témaköröket tekintve a legnépszerűbb a munkaerőpiac és az árak gyorstájékoztatók voltak, utóbbi letöltéseinek száma 2022-ben jelentősen emelkedett.

A 2022-ben megjelent kiadványok közül a legnépszerűbbek a Fenntartható fejlődés indikátorai (18 ezer letöltés), A fogyasztói árak alakulása 2021-ben (15 ezer letöltés) és a Főbb növénykultúrák terméseredményei, 2021 (11 ezer letöltés) voltak.

A 2022-ben megjelent infografikák közül a „Mi jellemezte a magyar gazdaságokat?” című, az agrárcenzus adatait tartalmazó infografika volt a legnépszerűbb, 3610 letöltéssel. A nevekkel kapcsolatos infografikák továbbra is nagy népszerűségnek örvendenek a felhasználók körében.

A KSH a közösségi médiában

A KSH Facebook-oldal követőinek száma 2022 végén meghaladta a 32 ezret, egy év alatt közel 10 ezerrel emelkedett.

A Facebookon kívül a KSH jelen van a Twitteren, az Instagramon, valamint a LinkedIn-en is, bár ezeken a felületeken lényegesen alacsonyabb a követők száma.

2022-ben a legnépszerűbb Facebook poszt – több mint 330 ezer eléréssel – a népszámlálási felkérőlevelekhez kapcsolódott.

Vélemények és visszajelzések

A felhasználók elégedettségének mérése fontos visszajelzés a Hivatal munkájáról, és a fejlesztések megalapozásának egyik fontos eszköze. Több olyan csatorna működik jelenleg a KSH honlapján, melyen keresztül a felhasználók konkrét tartalmakhoz, ügyekhez köthetnek ki – viszonylag gyorsan és egyszerűen – véleményüket, illetve tehetnek észrevételt, javaslatot, és közvetlenül juttathatják el azokat a Hivatalban illetékes kollégáknak. Ezen eszközök körét a KSH folyamatosan bővíti, illetve fejleszti, hogy minél több terméke és szolgáltatása esetében juthasson azonnali felhasználói visszacsatolásokhoz.

Adat- és információkérések – értékelés

A KSH szolgáltató felülete, a honlapon található „Lépjen velünk kapcsolatba!” rendszer lehetőséget nyújt arra, hogy a különféle ügyekkel, például adat- és információkérésekkel kapcsolatban a Hivatalhoz forduló felhasználók értékelhessék az általuk igénybe vett szolgáltatás minőségét; tapasztalataikat, javaslataikat emellett szöveges formában is visszacsatolhatják. Az értékelést a felhasználók közvetlenül az általuk indított ügyekhez társítva tehetik meg.

Az ügyfelek 2022-ben a válaszadás gyorsaságát és a válasz korrektségét dicsérték.

A „Lépjen velünk kapcsolatba” rendszerben adat- és információkéréssel kapcsolatban adott összesen 366 értékelés átlaga 4,5 volt.

Véleménybox

A KSH honlapján 2019 augusztusa óta működik értékelő modul, melynek segítségével a felhasználóknak módja nyílik közvetlenül, anonim módon véleményt formálni az általuk megtekintett adatok, kiadványok hasznosságáról és értelmezhetőségéről, azokkal kapcsolatban észrevételeket tehetnek, javaslatokat fogalmazhatnak meg. 2021 márciusában már a html alapú kiadványok, majd áprilistól az új STADAT táblázatai is minősíthetővé váltak a modullal. A KSH a visszajelzéseket heti rendszerességgel összesíti, a javaslatokat, igényeket pedig lehetőségeihez mérten beépíti a termékeibe.

A véleményboxon keresztül 2022-ben összesen 3951 külső felhasználói visszajelzés, ezen belül 692 szöveges megjegyzés érkezett, ebből a legtöbb valamely STADAT táblához. Ez azt jelenti, hogy naponta átlagosan több mint 10 visszajelzés érkezett ezen a felületen. A felhasználók a tartalmak hasznosságát és értelmezhetőségét – 1-5-ig terjedő skálán – egyaránt 4,4-re értékelték átlagosan.

A legtöbbször értékelt témakör az árak és a népesség, népmozgalom voltak.

A külső felhasználók szöveges véleményeinek egyedi feldolgozása során 2022-ben 101 relevánsnak ítélt szöveges javaslatot/észrevételt épített be a KSH folyamataiba, termékeibe.

Fejlesztések, innovációs törekvések a tájékoztatásban

A kis- és középvállalkozásoknak szánt aloldal kialakítása

Az adatok közérthető, átlátható formában, interaktívan kereshető módon történő közzétételére indította el a KSH a KKV-tervezőt, melynek célja, hogy segítse az újonnan alakult és a már működő vállalkozásokat üzleti döntéseik meghozatalában. A KKV-tervező jelenleg két fő területre fókuszál: egyrészt a vállalkozások működéséhez kapcsolódó adminisztrációs kérdések megválaszolásában támogatja az ügyfeleket, az ügyintézésben nyújt segítséget, másrészt a vállalkozások jellemzőiről, környezetéről és potenciális piacáról gyűjtött össze információkat. A KKV-tervező a statisztikai adatokat könnyen érthető és feldolgozható formában, elsősorban vizuális eszközökkel mutatja be.

A felületen elérhető a KSH által a honlapon már korábban is közzétett kapcsolódó tartalmak (Heti Monitor, Fókuszban a megyék, TÍMEA), illetve új alkalmazásként a Piaci információk. Ez utóbbi alkalmazásban a KSH 9 témakörbe rendezve foglalta össze azokat a mutatókat, amelyek egy-egy adott térségben a vállalkozások potenciális piacáról nyújtanak információkat. Az alkalmazás adatai havonta frissülnek.

Portálmotorcsere a honlapon

Szükségessé vált a honlap tartalmának előállítását és a tartalomszolgáltatást is biztosító iShark portálmotor kiváltása, mert ez a szoftver elavult, és súlyos működési kockázatokat rejtett magában. E mellett a fejlesztést az is indokolta, hogy ez az infrastruktúra nem volt alkalmas nagyobb, gépi felhasználást feltételező forgalom kiszolgálására sem. A KSH honlapszolgáltatását egy statikus tárhely alapú szolgáltatás fejlesztésével oldotta meg a Hivatal, aminek sokkal egyszerűbb, hatékonyabb az üzemeltetése, a közzétételi munkafolyamatok automatizálása. Ez a fejlesztés több tervezett feladathoz is előrelépést jelent (pl. a STADAT előre legyártott statikus tartalma alkalmas egy kezdeti API szolgáltatás nyújtására), jobban szolgálja a KSH stratégiai céljait.

Népszámlálás microsite

A népszámlálás microsite-ot külső ügynökség által tervezett tervek alapján fejlesztette a KSH. Ez kommunikációs célokat (mit kell tudni a népszámlálásról, a kérdőívről, adatvédelemről stb.) szolgált, innen volt elérhető a kérdőívbetöltő felület. Tartalma a végrehajtás szakaszaihoz igazodva változott. A honlap teljes mértékben megfelelt a közszférabeli szervezetek honlapjainak és alkalmazásainak akadálymentesítéséről szóló 2018. évi LXXV. törvénynek. A népszámlálás végeztével a microsite-ra ilyen formában nincs szükség, 2023. február elején a tartalmából a szükséges információk átkerültek a népszámlálás tájékoztatási felületére.

Honlapmenük fejlesztése

A KSH jelenlegi honlapja 2019-ben került fejlesztésre, azóta a felhasználói visszajelzések, a felhasználói keresettség alapján indokoltnak látszott néhány változtatás a főmenük áttekintése, azok átláthatóbbá tétele, a navigáció könnyebbé tétele, felhasználóbarátabb oldalak kialakítása terén. Ennek keretében átrendezésre került a Szolgáltatások menüpont, amely a tartalmak bővítésével, közérthetőbbé tételével is együtt járt, előkészítésre került a Rólunk menü átalakítása, javaslat készült az Adatok és kiadványok menü strukturális átalakítására, figyelembe véve a nemzetközi jó gyakorlatokat. A KSH előkészített két új témakörös oldalt: a nők és férfiak, illetve a fiatalok és idősek gyűjtőoldalakat.

Új webanalitikai szoftver fejlesztése

A felhasználóorientált tájékoztatáshoz szükség van a honlap látogatottsági adatainak mérésére, elemzésére. Ehhez egy olyan programcsomagot fejleszt a KSH, amely a teljes körű felhasználói vizsgálatokhoz pontos, mindenre kiterjedő, korszerű szolgáltatást tud nyújtani, illetve biztosítja, hogy az adatok időben rendelkezésre álljanak. Az Elastic Stack nevű nyílt forráskódú programcsomag lehetővé teszi az elvárásoknak megfelelő látogatottsági adatok böngészését, kimutatások készítését. Folyamatban van a program használatának előkészítése, dashboard fejlesztése, a tesztelés és a konverziós feladatok, hogy 2023-tól átálljon a KSH ennek használatára.

Elégedettségmérések előkészítése és bevezetése

A kutatószobai szolgáltatást igénybe vevő kutatók körében 2022-ben vezetett be a Hivatal egy rendszeres, online, kvantitatív felmérést, melynek célja a kutatók elégedettségének vizsgálatán túl a kutatószobai szolgáltatással kapcsolatos vélemények és benyomások megismerése. A jövőbeni fejlesztésekhez szükségesnek tartja a KSH feltárni a felhasználói oldalról érkező igényeket, javaslatokat.

A rendszeres felhasználói elégedettségmérés a Hivatal teljesítményének mérésében mint indikátor alkalmazható, és a KSH stratégiai céljai teljesülésének visszamérését szolgálja. Az általános elégedettségmérés bevezetésének előkészítése 2022-ben elkezdődött, a kérdőív összeállítását kognitív teszt és fókuszcsoporthoz vizsgálat előzte meg, melyek segítségével még inkább a felhasználókra szabhatta a KSH a kérdéseket.

SDDS+ átállás

2022-ben a Nemzetközi Valutaalap (IMF) pozitívan bírálta el Magyarországnak a Special Data Dissemination Standard adatszolgáltatás legmagasabb, SDDS Plus fokozatához történő csatlakozási szándékát. Az IMF-fel történt előzetes egyeztetési folyamat alapján Magyarország teljesíti az előírt tartalmi és formai feltételeket, így 2022. július 7-től kezdődően megkezdhetette az SDDS Plus keretei között az adatszolgáltatást. Az adatszolgáltatás a korábbiakhoz hasonlóan a KSH, a Magyar Nemzeti Bank, a Pénzügyminisztérium és az Államadósság Kezelő Központ közreműködésével teljesül, az országkoordinátori feladatokat a KSH látja el. A KSH angol nyelvű honlapján közzétett

Economic and financial data (SDDS Plus) felületen összesen 30 témakörben jelennek meg a mutatók táblázatos és SDMX formátumban.

Helyzetkép kiadvány kialakítása, elindítása

Az egy-egy ágazatban, területen zajló folyamatokra koncentráló éves ágazati, társadalmi, környezeti elemzésekkel kapcsolatos témák esetében a felhasználói igények változását felismerve új online kiadványcsaládot fejlesztett a KSH, „Helyzetkép” címmel, ahol az éves jelentések egy helyen, a folyamatok alakulását jól szemléltető ábrákkal, rövid szöveges elemzéssel, háttérinformációkkal, kapcsolódó módszertannal, adatokkal, kiadványokkal érhetők el. Az elemzéseket – az adatok rendelkezésre állásának függvényében – folyamatosan teszi közzé a Hivatal az év folyamán.

Podcastadások

A Hivatal kommunikációs palettáján új terméknek számító (2020-ban elindított) podcast műfajban 2022-ben 6 adást került felvételre. A podcastadások struktúrája új alapokra helyeződött, melynek során azt tartotta szem előtt a Hivatal, hogy minél szélesebb rétegnek (és nem csupán a szakmai közönségnek) érdekes tartalmakat állítson elő. E cél érdekében a korábbi gyakorlattal ellentétben már nemcsak a Hivatalhoz köthető szakemberek (szakstatisztikusok, partnerek) szerepeltek beszélgetésekben, hanem az adott témához illeszkedően kiválasztott külső vendégek is meghívásra kerültek. Másik nagy változás a podcastokkal kapcsolatban, hogy azok már nem csupán audioformátumban, hanem a KSH YouTube-csatornáján videóformátumban is elérhetőek. A felvételek igényes megvalósításához a Hivatalban stúdiószoza került kialakításra.

Statisztikai kultúra terjesztése

A KSH 2022-ben is megrendezte országos statisztikai versenyeit: a középiskolásoknak szóló Stat Wars-t és a felsőoktatásban tanulók részére a Stat Wars Uni-t, valamint a PÉNZ7 programsorozathoz is csatlakozott. A vetélkedők célja a statisztikai kultúra népszerűsítése, a fiatalabb generációk statisztikai jártasságának és ismereteinek bővítése, illetve a statisztika mindennapi hasznosságának bemutatása.

STAT WARS

A KSH 2021 őszén – a korábbi évek nagy érdeklődésére való tekintettel – nyolcadik alkalommal hirdette meg országos középiskolai statisztikai csapatversenyét, a STAT WARS-t. A versenyt „MAGYARORSZÁG SZÁMOKBAN: ISMERD MEG HAZÁNKAAT A STATISZTIKÁN KERESZTÜL!” címmel írta ki a Hivatal, a fókuszban ezúttal a területi statisztika sokszínűsége állt. A 2021/2022. tanévben a vetélkedőre rekordszámú, 175 négyfős csapat nevezett, azaz összesen 700 diák mérette meg magát a versenyben.

A két levelező forduló összesített eredményei alapján a 9–10. évfolyamosok közül tizenegy, a 11. és annál magasabb évfolyamokban hat csapat mérte össze tudását a 2022. február 17-én online megrendezett döntőn. A 9–10. évfolyamosok versenye győri, a 11. és annál magasabb évfolyamosok versenye pedig a pápai csapat győzelmét hozta. A döntő során játékos és gondolkodtató statisztikai feladatok megoldásában mérték össze tudásukat a virtuális térben a csapatok. Korosztályonként az első három helyezett csapat és felkészítő tanáraik értékes nyereményekben részesültek. Mindemellett az első és második helyezett az Eurostat által meghirdetett Európai Statisztikai Verseny európai fordulójában is megmérettethették magukat 2022 tavaszán.

Az európai fordulóban 19 országból összesen 66 csapat, a 9-10. évfolyamosok között 32, a 11. és annál magasabb évfolyamosoknál 34 csapat versengett. A csapatok versenyfeladata egy kétperces videó készítése volt környezetvédelem témakörben. A KSH munkatársai gyakorlati

tanácsokkal, valamint szakmai információkkal segítették a filmek elkészítésében a magyar csapatokat.

PÉNZ7

Magyarország 2015-ben vett részt első alkalommal az Európa-szerte közel 30 országban egy időben zajló pénzügyi és vállalkozási témahétén, ami a European Money Week és a Global Money Week nemzetközi programokhoz is kapcsolódik. A program célja, hogy már fiatal kortól segítse a pénzügyek iránt érdeklődő diákokat ismereteik bővítésében, és felhívja a figyelmüket a mindennapi pénzügyi tudatosságra. Fontos cél emellett, hogy a vállalkozói kompetenciafejlesztés és a vállalkozói ismeretek élményalapú bevezetése is helyet kapjon az iskolákban.

A témahét címe 2022-ben: Pénzügyi tervezés, megtakarítások. A vállalkozói kompetenciafejlesztő kérdéskör címe pedig: InnoVÁL(L) – Vállalkozz okosan!

A KSH 2022-ben is csatlakozott a programsorozathoz, ennek keretében a rendezvényen a KSH mintegy 90 diák részvételével szervezett statisztikai jártasságot fejlesztő versenyt. A vetélkedő online zajlott, a csapatoknak kvízeket, játékos statisztikai feladatokat kellett megoldaniuk.

STAT WARS UNI

A KSH – együttműködésben számos egyetemi partnerrel – 2022-ben 5. alkalommal rendezte meg a felsőoktatási intézmények tanulóinak szóló, Stat Wars Uni elnevezésű országos statisztika versenyt.

A versenyt 2022. szeptember közepén hirdette meg a KSH, amire maximum 3 fős hallgatói csapatok jelentkezhettek. A csapatok az online előszűrő és a középdöntők során oktatási és népesedési adatokat tartalmazó feladatokban mérhették össze tudásukat.

A KÖLTSÉGVETÉS VÉGREHAJTÁSA

A KSH költségvetési törvényben jóváhagyott eredeti kiadási előirányzata 22 059,6 millió forint volt, ebből a személyi juttatások 15 921,6 millió forintot, a munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó 2365,9 millió forintot, a dologi kiadások 3520,1 millió forintot, az egyéb működési célú kiadások 0,8 millió forintot, a beruházások 236,8 millió forintot, a felújítások 2,4 millió forintot az egyéb felhalmozási kiadások 12,0 millió forintot tettek ki.

Az intézmény eredeti bevételi előirányzata 815,7 millió forint, támogatási előirányzata 21 243,9 millió forint volt.

Az évközi módosítások során az előirányzatok az alábbiak szerint változtak:

Előirányzat-módosítások levezetése

millió forintban, egy tizedessel fő

Megnevezés	Kiadás	Bevétel	Támogatás	Kiadásból személyi juttatás	Létszám
2021. évi XC. törvény szerinti előirányzat	22 059,6	815,7	21 243,9	15 921,6	1 066
Módosítások jogcímenként					
- 2676/2021. Korm. hat. szerinti, illetményemelésre történő forrásbiztosítás	1 886,1	0,0	1 886,1	1 669,1	0

- Megtakarítási Alap terhére történő átcsoportosítás	591,3	0,0	591,3	0,0	0
- 1618/2022. (XII. 13.) Korm. hat. szerinti előirányzat-csökkentés	-1 455,0	0,0	-1 455,0	-460,0	0
- Statisztikai közfeladatokhoz kapcsolódóan PM-től kapott támogatás miatti előirányzat-átcsoportosítás (PM_SZERZ/198/2022)	9,5	0,0	9,5	8,3	0
- Fejezetben belüli előirányzat-átcsoportosítás	-35,1	0,0	-35,1	-15,3	0
- Működési és pályázati bevételek, lakáskölcsön bevételek tervezettől történő elmaradása, működési célú pénzeszközátvételek többletbevétele	166,7	166,7	0,0	200,9	0
- Kiemelt előirányzatok közötti átcsoportosítások	0,0	0,0	0,0	-8 830,4	0
- Előző évi maradvány igénybevétele	3 191,0	3 191,0	0,0	98,0	0
2022. évi módosított előirányzat*	26 414,1	4 173,4	22 240,7	8 592,2	1 066

* A 2022. évi módosított kiadási előirányzat tartalmazza a finanszírozási kiadásokat is.

A fenti módosítások végrehajtásával a kiadási előirányzat 26 414,1 millió forintra, a bevételi előirányzat 41 73,4 millió forintra, a támogatási előirányzat 22 240,7 millió forintra módosult.

A KSH 2022. évi teljesítési adatai a 2021. évi teljesítési és a 2022. évi módosított előirányzati adatokhoz képest az alábbiak szerint alakultak:

Előirányzatok teljesítésének levezetése

Megnevezés	2021. évi tény	2022. évi eredeti előirányzat ***	2022. évi módosított előirányzat	2022. évi tény	4/1	4/3
	1.	2.	3.	4.	5.	6.
	millió forintban, egy tizedessel				% -ban	
Költségvetési kiadás	13 698,8	22 059,6	26 077,2	25 488,2	186,1	97,7
ebből: személyi juttatás	7 391,8	15 921,6	8 592,2	8 281,5	112,0	96,4
Finanszírozási kiadás	0,0	0,0	336,9	336,9	-	100,0
Bevétel	3 488,4	815,7	982,4	982,4	28,2	100,0
Támogatás	12 931,2	21 243,9	22 240,7	22 240,7	172,0	100,0
Költségvetési maradvány	133,3	0,0	3 191,0	3 191,0	2 393,8	100,0
Létszám (fő)	989**	1 066*	1 066	986**	99,7	92,5

* eredeti, elemi költségvetésben szereplő létszám

** tény, éves átlagos statisztikai állományi létszám

*** megegyezik a 2022. évi törvényi módosított előirányzattal

A kifizetett személyi juttatások az előző évi 7391,8 millió forinthez képest 12,0%-kal növekedtek. Ezen belül a foglalkoztatottak személyi juttatásai 807,5 millió forinttal 11,1%-kal, míg a külső személyi juttatások 82,2 millió forinttal 75,8%-kal növekedtek. A foglalkoztatottak személyi juttatásainak növekedése több hatás eredménye: egyrészt a Kormány döntése alapján nőttek a törvény szerinti illetmények, munkabérek, a népszámlálással összefüggő kifizetések és minimálbér mértékéhez kötött juttatások emelkedése miatt növekedtek a foglalkoztatottak személyi juttatásai; ugyanakkor a céljuttatás, projektpremiumok összege csökkent 2021. évhez viszonyítva. A külső személyi juttatások növekedése elsősorban a népszámlálással összefüggő kiadásokból, illetve az adatszolgáltatók ösztönzése céljából történt beszerzésekből adódik.

A KSH elemi költségvetésének részeként tervezett átlagos statisztikai állományi létszám 1066 fő volt, amely év közben nem változott. A 2022. évi tényleges átlagos állományi létszám azonban – a betöltetlen álláshelyek, illetve a tartós távollétek miatt – 986 főt tett ki. A 2022. évi átlagilletmény az előző évhez képest – elsősorban a 2676/2021. Korm. határozat alapján – 26,4%-kal, 605 407 forintra nőtt.

A dologi kiadások 2022. évi teljesítése (5732,9 millió forint) 3087,3 millió forinttal (116,7%-kal) növekedett, mely elsősorban az informatikai szolgáltatások igénybevétele, a közüzemi díjak, a karbantartási, kisjavítási szolgáltatások, az egyéb szolgáltatások, a kiküldetések kiadásai, a reklám- és propagandakiadások, a működési célú előzetesen felszámított ÁFA és az egyéb dologi kiadások növekedésének eredménye. A növekedést elsősorban a 2022. évben végrehajtott népszámlálás miatt növekvő kiadások, az áremelkedések, illetve a megnövekvő kiküldetési kiadások magyarázzák.

Az egyéb működési célú kiadások teljesítése 7887,3 millió forinttal növekedett 2021. évhez képest, melynek fő oka, hogy 2022. évben a KSH együttműködési megállapodásokat kötött az önkormányzatokkal a népszámlálás feladatainak elvégzésére, és ezen megállapodások alapján előleg került utalásra az önkormányzatok részére.

A beruházások összege 39,3 millió forinttal (6,8%-kal) növekedett, amely elsősorban informatikai eszközök beszerzéséből adódott. A felújítások összege 2,4 millió forint volt, melyet a KSH a miskolci felvonó felújítására használt fel.

A KSH a 2022. évi felhalmozási kiadásokat alapvetően az alapfeladata ellátásához szükséges speciális szoftverállomány és informatikai háttér fejlesztésére, illetve a feladatellátáshoz kapcsolódó eszközbeszerzésekre használta fel.

A kiemelt állami nagyberuházások, fejlesztési projektek végrehajtása a KSH 2022. évi feladat-ellátását nem érintette.

A 2022. évi finanszírozási kiadások oka a Központi Költségvetés Végrehajtását Támogató Rendszer 2022. január 1-jei bevezetésével kapcsolatos 2021. december havi munkabérek megelőlegezése. A finanszírozási kiadásokon a 2021. évi megelőlegezés visszatérítésének összege szerepel.

A költségvetési bevételek 2022. évi teljesítése (982,4 millió forint) 2506,0 millió forinttal csökkent 2021. évhez viszonyítva, amelynek legfőbb oka, hogy a 2021. évi bevétel – a népszámlálás halasztása miatt a KSH részére visszafizetésre került önkormányzati előlegek miatt – a szokásosnál jóval nagyobb volt, 2022-ben ilyen hatás nem volt.

A 2022. évben végrehajtott vagyonhasznosítások kapcsán nem keletkezett bevétel.

2022. évben értékvesztés elszámolására nem került sor, behajthatatlan követelésként történő került kivezetés nem történt.

Az immateriális javak nettó értéke 24,4 millió forinttal (11,6%-kal) csökkent tekintettel arra, hogy a KSH 2022-ben kevesebbet költött immateriális javak beszerzése. Az immateriális javak esetén a 0-ra leírt eszközök aránya 2022-ben – a 2021. évi 87,9%-ról – 89,8%-ra növekedett, az elhasználódottsági mutató 94,3%-ról 94,6%-ra nőtt.

Az ingatlanok értéke – elsősorban a vidéki ingatlanok vagyongazdálkodói jogának MNV Zrt. részére történő átadása miatt – 5,0 millió forinttal (7,7%-kal) csökkent.

A gépek, berendezések, felszerelések, járművek nettó értéke 195,4 millió forinttal (23,2%-kal) csökkent, amely döntő részben arra vezethető vissza, hogy a terv szerinti értékcsökkenések összege meghaladta a beszerzések összegét. 2022. évben a gépek, berendezések, felszerelések esetén a 0-ra leírt eszközök aránya a 2021. évi 76,6%-ról 76,3%-ra csökkent; az elhasználódottsági mutató ugyanakkor 87,8%-ról 91,0%-ra növekedett.

A követelésállomány alakulása, lejárat szerinti összetételben az alábbi:

millió forintban, egy tizedessel

Megnevezés	Követelés összege
Költségvetési évben esedékes követelések működési bevételekre	2,4
Költségvetési évet követően esedékes követelések működési bevételekre	120,9
Költségvetési évet követően esedékes követelések felhalmozási célú átvett pénzeszközre	47,6
Követelés jellegű sajátos elszámolások	4,6
Összes követelés	175,5

A költségvetési évben, illetve évet követően esedékes működési bevételek elsősorban vevőkövetelésekből, a felhalmozási bevételek pedig a dolgozói lakáskölcsönökhöz kapcsolódó követelésekből adódnak. A követelés jellegű sajátos elszámolások elsősorban igénybe vett szolgáltatásra adott előlegekből, illetve folyósított, megelőlegezett TB és családtámogatási ellátások elszámolásából és túlfizetések, téves és visszajáró kifizetések összegéből adódnak.

Az intézmény 2021. évi költségvetési maradványa 3191,0 millió forintot tett ki, amelyből 747,6 millió forint kötelezettségvállalással terhelt volt, ezen összegből 336,9 millió forint a munkabérmegelőlegezéssel összefüggésben keletkezett A kötelezettségvállalással terhelt költségvetési maradvány összege a kapcsolódó kötelezettségvállalási dokumentumokban foglalt feladatokra teljeskörűen felhasználásra került. A kötelezettségvállalással nem terhelt maradvány (2 443,4 millió forint) a népszámlálási előlegek összefüggésben keletkezett és – az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011 (XII. 31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Ávr.) 150. § (4) bekezdése alapján – átutalásra került a Központi Maradványelszámolási Alap javára.

Az intézmény 2022. évi költségvetési maradvány (589,0 millió forint) teljes egészében kötelezettségvállalással terhelt volt. A kötelezettségvállalással terhelt maradvány keletkezésének főbb okai:

- az európai uniós pályázatok alapján kapott és még fel nem használt előleg;
- a kötelezettségvállalásokhoz kapcsolódó pénzügyi teljesítések áthúzódása 2023. évre.

A fejezetnél a dolgozók lakásépítésének támogatását a KSH kormányzati főhivatal kezeli. 2022. évben lakásépítési támogatásban 4 fő részesült, összesen 10,0 millió forint összegben.

A céltartalékból a KSH összesen 1886,1 millió forint többlettámogatásban részesült illetményemelés céljából; a Megtakarítási Alapból 591,3 millió forint többlettámogatásban részesült. A rendkívüli kormányzati intézkedések előirányzatból a KSH többlettámogatást nem kapott.

A KSH az alapító okiratában és a Szervezeti és Működési Szabályzatában foglaltakkal összhangban vállalkozási tevékenységet nem folytatott. A KSH alapítói/vagyonkezelői támogatást nem folyósított gazdasági társaságok, alapítványok, közalapítványok, társadalmi szervezetek részére.

A Magyar Államkincstárral (a továbbiakban: MÁK) az intézmény kapcsolata jó. A MÁK információs rendszere folyamatosan javul. Ez hozzájárul a finanszírozásnál, az előirányzat-gazdálkodásnál, illetve a számlák kifizetésénél felmerülő problémák megoldásához. A KSH a pénzforgalmat a Kincstári Egységes Számlán bonyolította le.

A KSH elnöke a statisztikai közfeladatok részbeni ellátására – a statisztikáról szóló 1993. évi XLVI. törvény 6/A. §-val összhangban – 2013 júniusában 33,0 millió forint induló tőkével megalapította a STATEK Kft-t. A magyar állam 100%-os tulajdonában álló Kft. a számára előírt statisztikai közfeladatok teljesítésére vonatkozóan 2022. évben a KSH-tól 1067,4 millió forint támogatásban részesült.

A KSH 2022. évi beszámolójában tulajdonosi bevétel, illetve kiadás nem szerepel; a STATEK Kft. esetén 2022. évben tőkeemelés, tulajdonosi támogatás, kölcsön nyújtása nem történt, valamint előre nem tervezett, évközi forrásbiztosításra nem került sor.

